

NOVÝ ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON

Obecným právním předpisem, který v ČR upravuje základní podmínky podnikání fyzických a právnických osob, je Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) č. 455/1991 Sb.

Každá osoba, která chce provozovat živnost, musí splňovat všeobecné podmínky dané živnostenským zákonem (§ 6). Ty jsou následující:

- a) dosažení věku 18 let
- b) způsobilost k právním úkonům
- c) *bezúhonnost (osoba nesmí mít zápis v Rejstříku trestů)*
- d) *neexistence daňových nedoplatků vůči územním finančním orgánům státu, nedoplatků vůči správě sociálního zabezpečení a nedoplatků na pojistném veřejného zdravotního pojištění*

Český právní řád zná v podstatě 4 druhy živností.

Volné, řemeslné, vázané (všechny tři jsou živnostmi ohlašovacími) a **koncesované**.

K provozování **volných živností** musí být splněny pouze všeobecné podmínky dané živnostenským zákonem. K jejich provozování tedy není potřeba prokazovat odbornou způsobilost nebo vzdělání.

Řemeslné živnosti jsou vymezeny v příloze č. 1 živnostenského zákona. K jejich získání je třeba splnit všeobecné podmínky + zvláštní podmínky odborné způsobilosti vymezené paragrafem 21 a 22 živnostenského zákona. Zvláštními podmínkami je míněno například vyučení v příslušném oboru, maturitní zkouška na střední škole v oboru nebo diplom dokládající absolvování vysoké školy v oboru.

Vázané živnosti jsou vyjmenovány v příloze č. 2 živnostenského zákona a pro každý jednotlivý obor těchto živností jsou vyžadovány jiné podmínky pro splnění odborné způsobilosti. Pro provozování vázané živnosti "Činnost účetních poradců, vedení účetnictví" je např. třeba mít

- a) vysokoškolské vzdělání a 3 roky praxe v oboru, nebo
- b) středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou a 5 let praxe v oboru.

Koncesované živnosti se od živností ohlašovacích (volné, řemeslné a vázané) "nepatrně odlišují". Koncesi živnostenskému úřadu totiž neohlašujeme, nýbrž žádáme o vydání koncesní listiny. Koncesní živnosti jsou tedy takové živnosti, k jejichž provozování je třeba státní souhlas příslušného orgánu státní správy, např. Ministerstva vnitra, České národní banky, Českého telekomunikačního úřadu apod.

K získání koncese "Taxislužba" je např. vedle podmínek odborné způsobilosti, bezúhonnosti a spolehlivosti žadatele ještě potřeba získat kladné vyjádření příslušného dopravního úřadu.

Dalším krokem k získání živnosti je již samotné ohlášení živnosti (platí pro živnosti ohlašovací) u *místně příslušného živnostenského úřadu*. Ohlášení se podává na formuláři, který je k dispozici na stránkách živnostenského úřadu.

Živnostenský úřad k ohlášení připojí výpis z Rejstříku trestů (který si od srpna 2006 sám dohledá) a podle typu živnosti Vás případně požádá o další dokumenty, jimiž prokážete svou odbornou způsobilost či vzdělání. Nakonec zaplatíte *1000 Kč (za každou živnost)* a dále už jen čekáte na vydání živnostenského listu. Pokud máte splněné všechny podmínky ohlášení, musí Vám živnostenský úřad (ŽÚ) vydat živnostenský list do 15 dnů ode dne ohlášení.

Podnikatel následně musí splnit ohlašovací povinnosti na finančním úřadě (přihlášení k dani), u příslušné zdravotní pojišťovny a u okresní správy sociálního zabezpečení. Od srpna 2006 je možné podat přihlášku k daňové registraci, k důchodovému pojištění i ke zdravotnímu pojištění na jednom místě – na živnostenském úřadě.

NOVÝ ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON

	Čas strávený vyřizováním regulací (% , 2005)	Konzistence rozhodování úředníků (2005)	Čas pro zahájení podnikání	Doba k vynucení plnění smlouvy (dny, 2004)
Česká republika	2,08	29,38	40	300
Německo	4,5	65,91	45	184
Maďarsko	4,02	51,08	52	365
Irsko	2,33	56,61	24	217
Lotyšsko	2,93	37,88	18	189
Litva	5,1	41,29	26	154
Portugalsko	3,25	37,97	78	320
Rusko	6,34	37,35	36	330
Slovensko	3,04	58,94	52	565
Slovinsko	3,74	54,5	61	1003
OECD	2,97	57,52	28,9	254,9
Evropa a střední Asie	4,53	46,94	x	x

Vnímání státní byrokracie firmami, World Bank, IFC

HLAVNÍ PRINCIPY NAVRHOVANÉ NOVELY

- vypuštění podmínky prokazování bezdlužnosti
- zmírnění požadavku na bezúhonnost
- zjednodušení vstupu pro právnické osoby a zahraniční osoby
- nahrazení průkazů živnostenského oprávnění a živnostenských listů výpisem z živnostenského rejstříku
- zrušení územní působnosti živnostenského úřadu, žadatel bude moci založit živnost kdekoliv
- zavedení jedné volné živnosti (místo dosavadních 125) a vymezení 80 oblastí činnosti v jejím rámci
- zeštíhlení jednotného registračního formuláře z 21 na 2 strany
- zúžení oznamovací povinnosti držitele živnosti pouze na změny, které si živnostenský rejstřík nemůže dohledat z veřejných registrů
- snížení správních poplatků (v současnosti minimálně 3 468,- Kč, po přijetí novely 1 351,- Kč)
- zrušení povinnosti provozovatelů průmyslových živností zapisovat se do obchodního rejstříku

STANOVISKO UNIE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

Navrhované změny přinesou především usnadnění vstupu do podnikání. To se týká snížení počtu živností a koncesí nebo zkracování požadované praxe před zahájení živnostenské činnosti. Velmi příjemnou změnou je také vystavení jediného průkazu pro všechny živnosti. Chceme však upozornit na fakt, že tyto změny jsou sice velmi přínosné, nelze však od nich očekávat, že způsobí nárazový nárůst počtu živnostníků. Pozitivní dopad se bude projevovat postupně.

Unie malých a středních podniků postrádá zkrácení lhůt pro vydání výpisu z živnostenského rejstříku nahrazující živnostenský list. Podobně jako u řízení ve věcech obchodního rejstříku by měla být lhůta stanovena na 5 pracovních dnů. S ohledem na navržené úpravy v novele živnostenského zákona a stávající stav elektronizace veřejné správy rovněž v návrhu chybí řešení problému tzv. dvojí registrace, kdy podmínkou pro zápis právnické osoby zapisované do obchodního rejstříku musí být předchozí vydání osvědčení živnostenským úřadem.